

32,4 stupnja Brix
kvaliteta višanja po ocjeni GfL-a iz Berlina

na 40 ha
prostire se višnjik na području Šestanovca

PRIMJENA POLJOPRIVREDNE POLITIKE EU-a U HRVATSKOJ PRAKSI

Veliki povratak maraske

Denis Rubić maraske se dohvatio jer je tradicionalna, jer su prije ljudi na njoj dobro zarađivali, jer potražnja daleko nadilazi produkciju. U koncept je dodao ekološki element, a višnjik u bivšem kamenjaru privukao je podršku "kumova" među kojima je i japanski veleposlanik Masaru Tsuji

Lada Stipić-Niseteo
niseteo.lada@skynet.be

O brazac zajedničke europske poljoprivredne politike apliciran na Hrvatsku stvoren je (i) na kamenjaru u zaleđu Omiša, na području Šestanovca. Obuhvaća 40 hektara voćnjaka dobivenih u 50-godišnju koncesiju tvrtke Dalmaconsult, u pripremi je još devet i pol hektara ekološkog uzgoja tradicionalne dalmatinske sorte višnje maraske, službeno najbolje višnje na svijetu.

Ambicija je da voćnjaci povuku za sobom razvoj cijelog kraja. Na jednom mjestu imamo sve glavne značajke CAP-a (skraćena za zajedničku poljoprivrednu politiku, od 1. srpnja iduće godine valjda važeće i za Hrvatsku) – biološki uzgoj, autohtonu vrstu, vrhunsku kakvoću, potporu ruralnom razvoju. Iza cijelog projekta stoji Denis Rubić, direktor tvrtke Dalmaconsult, rukovodeći partner u projektu Terra marascae, ekonomist iz Njemačke lokalnih korijena,

Denis Rubić, direktor tvrtke Dalmaconsult

s iskustvom rada na europskim projektima, član uprave Njemačko-hrvatske industrijske i trgovinske komore (što obavlja

Čujem da i u okolici Zadra podižu veliku plantažu - više mi je nego drago, maleni smo, ne možemo biti konkurencija, moramo skupa raditi, kaže Rubić

volonterski), trenutačno okupiran utiranjem puta nečim što bi trebalo postati industrijom za cijeli kraj, a koja spaja uzgoj i preradu maraske s poticajima turizmu. Nije mu interes proizvoditi sirovinu za druge, želio bi da se mnogi stari recepti, stoljećima stvarani oko kulturne dalmatinske višnje,

svježe, sušene ili zaleđene, pretoče u likere, vina, marmelade, sokove - u širem susjedstvu višnjika.

S prvim berbama, u malim količinama, eksperimentira se, rezultati su veoma dobri mada sve zajedno, šali se Rubić, "stane u prtljažnik automobila". Ispituju se mogućnosti koje bi trebale zainteresirati i druge za proizvodnju likera ili kolača ili čak anatomskih jastuka od višnjinih koštica - "hit u svijetu, ne baš poznat kod nas". "Ambicija mi je da ovaj dar prirode maksimalno iskoristimo, da ga pretočimo u vrhunski finalni proizvod s dodanom vrijednošću. Imamo podlogu u tradiciji: hajdemo raditi našu priču, proširiti je, jer u njoj mogu sudjelovati mnogi i s mnogo strana ubirati plodove", kaže Rubić. Voćnjak će tek za dvije-tri godine davati

količine plodova dostatne za komercijalnu preradu.

Višnja predodređena za uspjeh

Denis Rubić se maraske dohvatio jer je tradicionalna, jer su prije ljudi na njoj dobro zarađivali, jer potražnja daleko nadilazi produkciju. U koncept je dodao ekološki element što pretpostavlja posebne procedure i kontrole. Uključuje pčelare i lokalne stočare. Za divno čudo, u komunikaciji s ministarstvom i drugim institucijama nije imao problema, stvari su sređivane brzo. Jednako dobro ide suradnja sa stručnjacima. "Kao ekonomist, slikovito rečeno, nisam znao razlikovati jabuku od banane. No tada sam počeo učiti", govori. Kamenjar je razbijan strojevima, uz specijalne procedure, potom su sadene voćke. Sadnice su stigle iz Kaštela, izabran je klon Brač 6, u dogledno će vrijeme uzimati i druge vrste. Za sredstva IPARD-a prijavljeno je 5000 novih sadnica u prvom proširenju voćnjaka. Tu drugu fazu radova je, uzgred budi rečeno, u Rodičevu višnjiku svečano otvorio, kao kum projekta, japanski veleposlanik Masaru Tsuji.

Projekt se ostvaruje uz koncept "kumstva". Kumovi iz različitih dijelova svijeta i poslovnih aktivnosti, objašnjava poduzetnik, nisu samo ulagači, oni su multiplikatori u marketinškom smislu, služe i kao moralna podrška i promidžba. Denis Rubić želi da oni budu vezani uz projekt, da se cijelo ovo poslovno putovanje ne ograniči na "zbrljanje kamata" nego da ljudi žive s njim. Zato i planira postaviti web kamere kako bi zainteresirani okupljeni oko projekta mogli u svakom trenutku, sjete li se višnjika usred dalmatinskog krša, vidjeti što se zbiva na donedavno golom kamenjaru. Kumovima je nekidan poslao e-mail s veoma dobrom viješću - analiza vodećeg laboratorija za prehrambenu industriju GfL iz Berlina potvrdila je kvalitetu maraske, koju ionako smatraju najboljom višnjom na svijetu, ocjenom 32,4 stupnja Brix, više nego lanjskih 28,2. Višnja se smatra kvalitetnom kad Brix prijeđe dvadeseticu...

Zajedno do izvoznih rezultata

O rezultatima je obavijestio i stručnjakinje zadarškog Prehrambeno-bio-

tehnološkog fakulteta dr. Sandru Pedisić i dr. Vericu Dragović-Uzelac, intenzivno uključene u istraživanje maraske. S njima je u stalnoj komunikaciji.

"Drago mi je da su za marasku i Zagreb i Zadar povukli neka sredstva. Hajdemo pametno iskoristiti naše resurse", komentira Rubić. Konkurencije se, kaže, ne boji. "Premalo nas je da bismo zadovoljili domaće, a kamoli potrebe izvana. Uspjehom smatram i to da angažiramo desetero mladih iz moga kraja da se bave maraskom. Veseli me kada dolaze i pitaju, dobivaju sve informacije. Volio bih 10 tvornica maraske u Hrvatskoj da najbolju višnju na svijetu činimo poznatijom. U sinergiji, možemo koristiti iste kanale. Čujem da i u okolici Zadra podižu veliku plantažu - više mi je nego drago, maleni smo, ne možemo biti konkurencija, moramo skupa raditi", rezonira. Nemirni 40-godišnjak se, osim voćnjaka, prihvatio posla koji je svojevremeno radio kao konzultant na području Biograda, angažiran je u stvaranju lokalne akcijske grupe (LAG) za korištenje razvojnih sredstava EU-a za mikroregiju. Očekuje dobru radnu ekipu i, naravno, rezultate. ■